

משנה מגלה פרק ד

Mishnah Megillah, chapter 4

(1) The one who reads the *Megillah* may either stand or sit. [It makes no difference] whether one read it, or two read it [together] they have fulfilled their obligation [since when one concentrates on something he cherishes we don't say that two voices are not heard concurrently]. In places where it is the custom to recite a blessing

[afterward of **הרב את ריבנו**], it should be recited, in places where it is the custom not to recite, it is not recited. [However, it is obligatory to recite the three blessings of; **על מקרא מגילה, שעשה נסים** and **שהחיינו**, before the *Megillah* is read at night, and the first two blessings excluding **שהחיינו** when read during the day, others maintain that we do recite **שהחיינו** during the day as well.] On Monday and Thursday and on shabbat at *minha*, three people [are called up and] read [the Torah]. We do not decrease or increase the number, nor is there a *haftorah* read from the Prophets [so as not to be burdensome on the people and delay their work]. The one who reads first, and the one who reads last, in the Torah, recites the blessing before and after the reading [however, it is our custom for each one reading, to recite the blessing before and after, lest one comes late and does not hear the opening blessing, or might be leaving early, and would not hear the closing blessing].

(2) On *Rosh Hodesh* and the intermediate days of the festivals, four [are called up to] read in the Torah. We do not decrease or increase the number, nor is a

רבנו עובדיה מברטנורא

א הקורא את המגילה עומד ויושב. רצה עומד, רצה יושב: קראוה שנים. ביחד: יצאו. ולא אמרינן שני קולות אינן נשמעין באחד, דכיון דחביבא יחבי דעתייהו: מקום שנהגו לברך אחריה, יברך. אבל לפניה חייב לברך בכל מקום שלש ברכות, על מקרא מגילה, ושעשה נסים, ושהחיינו. בין בלילה בין ביום, דקריאה של יום עיקר בדכתיב (אסתר ט) והימים האלה נזכרים ונעשים. ואיכא למאן דאמר דכיון שבירך שהחיינו בלילה, לא יברך ביום שהחיינו. והכי מסתברא: ואין מוסיפין עליהן. שלא יקשה לצבור, מפני שהן ימי מלאכה. ושבת במנחה נמי סמוך לחשיכה הוא, שהרי כל היום היו רגילים לדרוש, ומהאי טעמא נמי אין מפטירין: הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה. המתחיל לקרות בתורה ראשון, מברך לפניה. והאחרון, החותם הוא המשלים, מברך לאחריה. וכל שאר הקורין בתורה אין מברכין לא לפניה ולא לאחריה. והאידיא נהיגי עלמא דכולהו מברכין לפניה ולאחריה, גזירה משום הנכסין ולא שמעו הראשון שבירך לפניה ויאמרו אין ברכה בתורה לפניה, ומשום היוצאין ולא ישמעו החותם מברך לאחריה והראשונים לא בירכו, ויאמרו אין ברכה בתורה לאחריה: **ב ואין מוסיפין עליהן**

לעדה הרעה הזאת “How long will this evil **congregation**” (Numbers 14:27), referring to the **ten** spies, thus we see that **midst** refers to a “congregation” and a “congregation” refers to ten people and the verse states: I shall be sanctified in the **midst**]. Nor do we stop and sit [seven times in tribute to the deceased] at the funeral; nor do we recite the mourner's blessing [of **מנחם** in the public square upon returning from the funeral], nor [do we make rows and] offer the mourner's condolences; nor do we recite the bridegroom [**שבע** **ברכות**] blessings; nor is the Name mentioned in the *zimmun* invitation [of grace after meals] in the presence of less than ten [men]. Regarding the [appraisal and redemption of] sanctified land, nine and a priest, and so too, regarding [the appraisal of] humans [if one pledges the value of a certain person to the sanctuary].

(4) The one who is called up to read from the Torah should not read less than three verses. One may not read more than one verse at a time for the [Aramaic] translator [so that the translator not become confused and make a mistake] but from the *haftorah*, three verses [because we are not as concerned regarding a mistake in the Prophets since we do not deduce *halachot* from there. However,] if the three verses [of the *haftorah*,] constitute three separate paragraphs, he reads

רבנו עובדיה מברטנורא

דכתיב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל, כל דבר שבקדושה לא יהא בפחות מעשרה, כתיב הכא בתוך בני ישראל, וכתיב התם (במדבר טו) הבדלו מתוך העדה הזאת, מה להלן עשרה, שאין עדה פחותה מעשרה, אף כאן עשרה: ואין עושין מעמד ומושב. למת, כשנשאין את המת לקברו היו יושבים ז' פעמים לכבוד המת, ואומרים על כל פרק ופרק של הספר, עמדו יקרים עמודו, שבו יקרים שבו. ובבציר מעשרה לאו אורח ארעא: ברכת אבלים. ברכת רחבה, שהיו אומרים ברכה כנגד אבלים, וברכה כנגד המנחמים כו'. כדמפורש בפרק קמא דתתובות (דף ח): ותנחומי אבלים. עומדים בשורה כשחוזרין מן הקבר ומנחמין את האבלים, ואין שורה פחותה מעשרה: וברכת חתנים. שבע ברכות שאומרים לחתן: ואין מזמנין. דכיון דבעי למימר נברך אלהינו, בציר מעשרה לאו אורח ארעא: ובקרקעות של הקדש, הבא לפדותן צריך עשרה ואחד מהן כהן, דעשרה כהני כתובים בפרשת הקדשות, שלשה בערכין ושלשה בבהמה וארבעה בקרקעות: ואדם כיוצא בהן. אם אמר דמי עלי, שמין אותו כעבד, ועבד אתקש לקרקעות, דכתיב (ויקרא כה) והתנחלתם אותם לבינכם. וכי היכי דבקרקעות בעינן עשרה וחד מנייהו כהן, הכי נמי באדם: ד לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. שלא יטעה התורגמן שמתרגם על פה: ובנביא שלשה. אם ירצה. ולא אכפת לן אם יטעה, דלא נפקא לן הוראה מנייהו: ואם שלשתן שלש פרשיות. כגון כי כה אמר ה' חנם נמכרתם,

them one by one. One may skip verses while reading the Prophets [even if they are not the same subject matter], but one may not skip while reading the Torah [if the subjects are not related]. How far may he skip? [He rolls the Torah scroll] as many [columns as he reaches during the time] that the translator will not have stopped [translating].

מְדַלְגִין בְּנִבְיָא וְאִין מְדַלְגִין בְּתוֹרָה. וְעַד כַּמָּה הוּא מְדַלֵּג, עַד כְּדֵי שְׁלֵא יִפְסֹק הַתְּרַגְּמָן: הַ הַמְּפַטֵּיר בְּנִבְיָא הוּא פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְהוּא עוֹבֵר לְפָנֵי הַתִּיבָה, (וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו). וְאִם הָיָה קָטָן, אָבִיו אוֹ רֵבּוֹ עוֹבְרִין עַל יָדוֹ: וְקָטָן קוֹרֵא בְּתוֹרָה וּמְתַרְגֵּם, אָבֵל אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׁמַע, וְאֵינוֹ עוֹבֵר לְפָנֵי הַתִּיבָה, וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו. פּוֹחֵחַ פּוֹרֵס אֶת שְׁמַע וּמְתַרְגֵּם, אָבֵל אֵינוֹ קוֹרֵא בְּתוֹרָה וְאֵינוֹ עוֹבֵר

(5) The one who reads [i.e., the one who will read] the *haftorah* from the Prophets [since he gave up being called up to a regular aliyah he is compensated and] is the one who is **פורס** divides the *shema* [for the public (see above Mishnah 3) and goes before the Ark [to serve as *hazzan*] and [if he is a priest he] lifts up his hands [first, thereby leading] in the priestly blessings. If he is a minor [and cannot lead in prayer] his father or his Rebbi go [and lead the prayers, etc.] on his behalf.

(6) A minor may read the Torah [according to some views only from *shelishi* onward] and translate, but he may not [be **פורס**] divide the *shema*, pass before the Ark [to lead in prayer, since, he, himself is not obligated, he cannot fulfill the obligation on behalf of the congregation], nor [may he be the only one to] lift up his hands [in the priestly blessings, because it is not fitting for a minor to bless adults]. One in rags [whose arm are showing, since he is obligated to read *shema* he] may divide the *shema*, and may translate, but he may not read from the Torah,

רבנו עובדיה מברטנורא

כי כה אמר ה' מצרים ירד עמי בראשונה, ועתה מה לי פה נאם ה', הם שלש פרשיות בשלשה מקראות רצופים: **מדלגין בנביא**. מפרשה לפרשה ואפילו מענין לענין: **ואין מדלגין בתורה**. בשני ענינים. אבל בענין אחד מדלגין. כמו שהיה כהן גדול קורא ביום הכפורים פרשת אחרי מות ומדלג וקורא אך בעשור: **עד שלא יפסוק התורגמן**. המדלג בין בתורה בענין אחד בין בנביא ואפילו בשני ענינים, לא ישאה אלא בכדי שישלים המתורגמן לתרגם מה שהוא צריך לתרגם, שאין כבוד לעבור לעמוד שם בשתיקה: **ה המפטיר בנביא**. מי שרגיל להפטיר בנביא תקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים: **והוא עובר לפני התיבה**. להוציא את הרבים בקדושת השם בתפלה. הואיל וממציא את עצמו להפטיר דהוי דבר שאינו כבודו תקנו לו את זו לכבודו: **ואם היה קטן**. שאינו יכול לעבור לפני התיבה, ולא לפרוס על שמע: **אביו או רבו**. עוברים לפני התיבה: **על ידו**. בשבילו: **ו קטן קורא בתורה**. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך: **אבל אינו פורס על שמע**. לפי שהוא בא להוציא את הרבים ידי חובתם, וכל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן: **ואינו נושא את כפיו**. אם הוא כהן, שאין כבוד לעבור שיהו כפופין לברכתו: **פוחח**. בגדיו קרועים וזרועותיו

pass before the Ark nor lift up his hands [this is not fitting for the congregation]. A blind man [though it includes the blessing of the luminaries *yotzeir hameorot*] may divide the *shema* [since, he too, benefits from the luminaries by others being able to guide him] and [he may] translate. Rabbi Yehudah says: One who has never seen light may not divide the *shema* [the *halachah* does not follow

this view].

(7) A priest whose hands are deformed [or his face or feet are disfigured], may not lift his hands [since this may attract staring and one may not look upon the hands of the priests while they pronounce the blessings]. Rabbi Yehudah says: Also one whose hands are stained with [bluish] woad or [reddish] madder may not lift his hands because this [too] will cause the people to stare [but if the priest is a long time resident, or, such discoloration is common among the residents, and thus in either case will not cause staring he may lift his hands].

(8) If one says: I will not pass before the Ark [to be *hazzan*] in colored clothing he is prevented from going in white clothing as well. If he says I will not go with shoes he is prevented from going barefoot as well [since these are customs of idol worshippers, we fear he may have heretical leanings]. If one shapes his tefillin round he endangers himself and does not fulfill the precept [since tefillin

רבנו עובדיה מברטנורא

נראים מבחוץ. ערום ויחף, מתרגמין פוחח ויחף: פורס על שמע. שהרי הוא מחוייב בדבר: אבל אינו קורא בתורה. מפני כבוד התורה. וכן לפני התיבה וכן לנשיאת כפים מפני שגנאי הוא לצבור: סומא פורס על שמע. שאע"פ שאינו רואה מאורות, יש לו הנאה מן המאורות, שבני אדם רואין אותו ומצילים אותו מן המכשולים: ר' יהודה אומר כל מי שלא ראה מאורות מימיו לא יפרס. שלא היה לו הנאה מהם לעולם. ואין הלכה כר' יהודה: ז' כהן שיש בידיו מומין. וכן בפניו או ברגליו: לא ישא את כפיו. שאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן, ואם יש מומין ברגליו יסתכלו בו ומתוך כך יבואו להסתכל בידיו. והמסתכל בכהנים כשנשאים כפיהן עיניו כהות, לפי שהשכינה שורה בין ידיהם: אסטיס. צבעו דומה לתכלת: פואה. שרשים אדומים שצובעים בהם אדום. ומסיק בגמרא, שאם היה דש בעירו, כלומר רגיל עמהם וכולם יודעים במומין שיש בו או בצבע שבידיו או שרוב אנשי העיר מלאכתן בכך מותר, דשוב אין מסתכלים בו: ח' אף בלבנים לא יעבור. חיישינן שמא מינות נורקה בו. דעובדי עבודה זרה מקפידין בכך: העושה תפלין שבראשו עגולות. כאגוז או כביצה: סכנה. שלא תכנס בראשו: ואין בה מצוה. דתפלין מרובעות הלכה למשה מסיני:

must be square, this being a law handed down from Sinai]. If he puts it on his forehead or on the palm of his hand [since he thereby dismisses the teachings of the Rabbis] this is the manner of heresy. If he covers them in gold or places it on his sleeve [so as to be visible to all] this is the way of outsiders [who follow their own

נְתַנָּה עַל מַצְחוֹ אוֹ עַל פֶּס יָדוֹ, הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַמִּינּוֹת. צִפֵּן זֶה־ב, וְנִתְּנָה עַל בֵּית אֲנָקְלִי שְׁלוֹ, הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנִים: ט הָאוֹמֵר יְבָרְכֶךָ טוֹבִים, הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַמִּינּוֹת. עַל קֵן צִפּוֹר יִגְיֵעוּ רַחֲמֶיךָ, וְעַל טוֹב יִזְכֵּר שְׁמֶךָ, מוֹדִים מוֹדִים, מִשְׁתַּקֵּין אוֹתוֹ. הַמְכַנֶּה בְּעֶרְוֹת, מִשְׁתַּקֵּין אוֹתוֹ. הָאוֹמֵר, וּמְזַרְעֵךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לְמִלְךָ, וּמְזַרְעֵךָ לֹא תִתֵּן

views].

(9) If one says: May good [people] bless you [since he excludes the wicked], this is heresy [we deduce that one must include the wicked in his prayers from חלבנה — galbanum, which was included as one of the ingredients in the קטורת despite its foul smell]. If one says: May Your mercies reach the bird's nest [indicating that the reason we send away the mother (see Deuteronomy 22:6) is to show mercy] or May your Name be mentioned for goodness [one must bless God for the bad as for the good (See Berakhot 9:5)], or, We give thanks, we give thanks [giving an appearance as if there are two gods], he is silenced. If he interprets allegorically [the section dealing with] forbidden unions [such as, if he interprets: “Do not uncover the nakedness, of your father” (Leviticus 18:7), as meaning, do not reveal anything that could compromise your father,] he is silenced. If he says [the verse that states]: “And you must not give any of your offspring to pass through for *molekh*” (Leviticus 18:21), means that one may not give his seed to

רבנו עובדיה מברטנורא

הָרִי זֶה דֶּרֶךְ מִינּוֹת. שְׂבוּחִים דְּבָרֵי חֲכָמִים וְהוֹלָכִים אַחַר מִשְׁמַעוֹת הַמִּקְרָא וְאוֹמְרִים בֵּין עֵינַיךָ מִמֶּשׁ, עַל יָדְךָ מִמֶּשׁ. וְחֲכָמִים לְמַדּוֹ בְּגוֹיֵרָה שׁוֹה, בֵּין עֵינַיךָ, בְּמִקּוֹם שֶׁעַר שְׂבָרָאשׁ מִקּוֹם שְׂמוּחוֹ שֶׁל תִּינוּק רֹפֵס. עַל יָדְךָ, בְּגוֹבַה הַיָּד, קִיבּוֹרַת (מֵב) בְּרָאשׁ הַזּוֹרֵעַ, שֶׁתְּהָא כְּנֵגַד הַלֵּב: צִיפּוֹה זֶה־ב וכו'. וְהַכְּתוּב אוֹמֵר (שְׂמוֹת יג) לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ, מִן הַמּוֹתֵר בְּפִיךָ, שִׁיחָא הַכֵּל מִעוֹר בְּהַמָּה שְׁתּוּרָה, וְלֹא מִזוּבָה: וְנִתְּנָה עַל בֵּית אֲוֹנְקְלִי. עַל בֵּית יָד הַמְּלַבּוּשׁ מִבְּחוּץ. וְהַכְּתוּב אוֹמֵר, לֶךְ לְאוֹת, וְלֹא לְאַחֲרִים לְאוֹת: הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנִים. בְּנֵי אָדָם הַהוֹלָכִים אַחַר דַּעַתָּה חוּץ מִדַּעַת הַחֲכָמִים: ט יְבָרְכֶךָ טוֹבִים הָרִי זֶה דֶּרֶךְ מִינּוֹת. שְׂצָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְצַרְף עִמָּהֶם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַגּוּדַת תַּעֲנִיּוֹתֵיהֶם. שְׁהָרִי חֲלַבְנָה רִיחָה רַע, וּמִנְאֵה הַכְּתוּב עִם סַמְמַנֵּי הַקְּטוֹרֶת: עַל קֵן צִפּוֹר יִגְיֵעוּ רַחֲמֶיךָ. כְּמוֹ שֶׁהִגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ עַל קֵן צִפּוֹר וְגוֹרַת לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, כֵּן חוֹס וְרַחֵם עֲלֵינוּ. מִשְׁתַּקֵּין אוֹתוֹ, שְׁעוֹשָׁה מִצְוֹתָי שֶׁל הַקְּב"ה רַחֲמִים, וְהֵם אֵינָן אֵלָּא גּוֹיֵרוֹת: וְעַל טוֹב יִזְכֵּר שְׁמֶךָ. עַל טוֹבְתְךָ נוֹדָה לְךָ. מִשְׁתַּקֵּין אוֹתוֹ, שְׁאֵנוּ חַיִּיבִים לְבָרֵךְ עַל הָרַעָה כִּשְׁם שְׂמִבְרַכִּין עַל הַטּוֹבָה: מוֹדִים מוֹדִים. דְּמַחֲזִי כְּשֶׁתִּי רְשׁוּיֹת, כְּמוּדָה וּמִקְבָּל עֲלֵינוּ שְׁנֵי אֱלֹהוֹת: הַמְכַנֶּה בְּעֶרְוֹת. שְׁדוֹרֵשׁ פְּרִשָּׁה שֶׁל עֲרִיּוֹת בְּלִשׁוֹן כְּנוֹי, שְׁאוֹמֵר דְּלֹא בְּעֲרִיּוֹת מִמֶּשׁ דִּיבְרֵי הַכְּתוּב, אֵלָּא שְׁלֹא יִגְלֶה קִלּוֹן אֲבִיו וְקִלּוֹן אִמּוֹ בְּרִבִּים: וּמְזַרְעֵךָ לֹא תִתֵּן לְאַעֲבָרָא

a heathen woman [since the offspring will serve idols], he is silenced and rebuked [since he falsifies the meaning of the verse and subjects one who transgresses to *karet*].

(10) The incident with Reuvein (Genesis 35:22) is read but is not translated [out of respect to Reuvein].

The incident with Tamar [and Amnon

(Samuel II 13:1-22)] is read and translated. The first account of the golden calf (Exodus 32:1-20) is read and translated but the second account (ibid. 32:21-25) is read, but is not translated [out of respect to Aharon]. The priestly blessings (Numbers 6:22-27), and the incident of David and Amnon [where the name of David appears] are neither read nor translated [out of respect to David]. The section of the [vision of the] chariot (Ezekiel 1) is not read as a *haftorah* [lest people delve into its meaning], but Rabbi Yehudah permits [the *halachah* follows Rabbii Yehudah]. Rabbi Eliezer says: We do not read: Make known to Jerusalem (Ezekiel 16) as a *haftorah* [since this belittles Jerusalem, the *halachah* does not follow this view].

רבנו עובדיה מברטנורא

בארמיותא. לא תבוא על הנכרית ותוליד בן לעבודה זרה: **משתקין אותו בניזיפה.** שעוקר הכתוב ממשמעו, ונותן כרת לבא על הנכרית, ומחייבו חטאת על השוגג: **מעשה אמנון ותמר נקרא ומתרגם.** ולא חיישינן ליקרא דדוד. והוא, דלא כתיב אמנון בן דוד. כדבעינן למימר לקמן: **מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם.** ולא חיישינן ליקרא דישראל: **מעשה עגל השני.** מן ויאמר משה אל אהרן, עד וירא משה את העם וגו' ופסוק ויגוף ה' את העם, כל אלו נקראים ולא מיתרגמין, משום יקרא דאהרן: **ברכת כהנים.** נקראים ולא מיתרגמין. משום דאית ביה ישא ה' פניו אליך, שלא יאמרו הקב"ה נושא פנים והן אינן יודעים שכראי הן ישראל לשאת להם פנים: **מעשה דוד ואמנון.** לא נקראים בהפטרטה, ולא מיתרגמין, כל אותן פסוקים שכתוב בהם אמנון בן דוד. אבל אותן שנאמר בהן אמנון סתם, הוא אמרינן לעיל מעשה אמנון ותמר נקרא ומיתרגם: **אין מפטירין במרכבה.** דלמא אתו לשילוי ולעיוני בה: **ור' יהודה מתיר.** והלכה כמותו: **אין מפטירין בהודע את ירושלים** (יחזקאל טז). משום יקרא דירושלים. ואין הלכה כר' אליעזר:

לאעברא בארמיותא, משתקין אותו בניזיפה: **מעשה ראובן, נקרא ולא מתרגם.** **מעשה תמר, נקרא ומתרגם.** **מעשה עגל הראשון, נקרא ומתרגם.** **והשני, נקרא ולא מתרגם.** **ברכת כהנים, מעשה דוד ואמנון, לא נקראין ולא מתרגמין.** **אין מפטירין במרכבה.** **ורבי יהודה מתיר.** **רבי אליעזר אומר, אין מפטירין בהודע את ירושלים:**